

Przypisana etniczno??, praca cia?a i nierówny dost?p

Przypisana etniczno??, praca cia?a i nierówny dost?p, czyli o pozycjonowaniu w terenie. Na marginesie bada? z ukrai?skimi imigrantami z Polski w Kanadzie

Z uwagi na aktualne wydarzenia w Ukrainie i zaanga?owanie prelegentki w bie??c? pomoc poszkodowanym, zdecydowali?my si? odwo?a? seminarium. Przepraszamy i zapraszamy na kolejne spotkania, o których b?dziemy informowa? na stronie i w naszych mediach spo?eczno?ciowych.

Tzw. emigracja (post)solidarno?ciowa w ostatniej dekadzie PRL obj??a ponad milion obywateli, którzy szukali dróg ucieczki z kraju na Zachód (Stola 2010). Wśród emigrantów by?y tysiące młodych osób ukraińskiego pochodzenia, potomków wysiedleńców z akcji „Wisła” w 1947 r. Wielu z nich trafiło do kanadyjskich miast, szczególnie do Edmonton i Toronto. Dotarłam do nich po 30-35. latach od czasu wyjazdu z Polski i współpracowałam w latach 2014-16. W trakcie badań terenowych moim celem było uchwycenie i analiza zróżnicowanych doświadczeń migracyjnych, ich wpływ na różne fazy i obszary życia, zebranie narracji o wyobrażeniach przeszłej, podziemnej, zmarginalizowanej pozycji oraz nierównościach społeczno-kulturowych i politycznych w PRL, a także ocena podjętej przed laty emigracji z Polski z perspektywy czasu. Podczas wyjazdu odwołam się głównie do moich terenowych doświadczeń współpracy z imigrantami z Polski w Kanadzie. Opowiem o ciele jako narzędziu badawczym, wielomysłowym doświadczeniu terenowym i doświadczeniu uczestnictwa. Poruszę także kwestię pozycjonowania badaczki w terenie przez jej współpracowników i rozmówców. Czy jako Polka pracująca w Kanadzie z imigrantami ukraińskiego pochodzenia, urodzonymi w Polsce, byłam insiderem czy outsiderem? Omówię kontekstowo?? i dynamikę pozycjonowania oraz czynniki, które decydują o tym, że owa swojsko?? ulega transformacji w obco???. Odwołam się do praktyki przypisywania badaczce etniczności, klasy społecznej czy określonych poglądów, które znacząco modelują badania terenowe oraz dowodzą znacznie większej niż się zdzieliłmy sprawczości naszych partnerów/partnerek terenowych w zakresie wpływu na ich przebieg.

dr hab. **Patrycja Trzeszczyńska**, prof. UJ – antropolożka i ukrainoznawczyni, pracuje w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Współpracowniczka Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Główne zainteresowania naukowe: migracje i diaspory, pamięty, procesy diasporotwórcze w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej oraz studia kobiece. Stypendystka MNiSW, University of Toronto i University of Alberta. Członkini Canadian Association of Slavists oraz Komisji Etnograficznej Polskiej Akademii Umiejętności. Aktualnie kieruje zespołowym grantem NCN pt. „Procesy diasporotwórcze na przykładzie społeczności ukraińskich w Polsce. Studium antropologiczne”.

[Strona IEIAK UJ](#) [1]

[ResearchGate](#) [2]

[Academia.edu](#) [3]

Polecana literatura:

<wszystkie teksty do pobrania ze stron czasopism w wolnym dostępie>

- Bucerius, Sandra M. 2013. “Becoming a ‘Trusted Outsider’: Gender, Ethnicity, and Inequality in Ethnographic Research.” *Journal of Contemporary Ethnography* 42(6): 690–721.
- Moroanu, Laura. 2015. “Researching Coethnic Migrants: Privileges and Puzzles of ‘Insiderness’.” *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research* 16 (2).
- Reyes, Victoria. 2020. “Ethnographic toolkit: Strategic positionality and researchers’ visible and invisible tools in field research.” *Ethnography* 21(2) 220–240.

Adres URL źródła: <https://etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/przypisana-etniczosc-praca-ciala-i-nerowny-dostep>

Odnosiniki

[1] <https://etnologia.uj.edu.pl/patrycja-trzeszczynska>

[2] https://www.researchgate.net/profile/Patrycja_Trzeszczynska2

[3] <https://jagiellonian.academia.edu/PatrycjaTrzeszczynska>